

Universitatea “Dunărea de Jos” din Galați

Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie

Departamentul de Teologie

Str. Domnească nr. 111, 800201, GALAȚI, ROMÂNIA

Tel.: (+4) 0336 13 01 94; Fax: (+4) 0236 47 21 01

E-mail: secretar.ift@ugal.ro, Webpage: www.fift.ugal.ro

MISIUNEA ȘI OBIECTIVELE
PROGRAMULUI DE STUDIU DE LICENȚĂ
ARTĂ SACRĂ

I. PROGRAMUL DE STUDII DE LICENȚĂ ARTĂ SACRĂ: scurt istoric și concordanțele cu Misiunea și obiectivele U.D.J.G și F.I.F.T.

1. Scurt istoric al specializărilor teologice din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați și, în particular, al programului de studii de licență ARTĂ SACRĂ

În cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați, specializările de Teologie s-au înființat prin Hotărârea nr. 8611/1991 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, primele dintre acestea funcționând din 1993, în cadrul Facultății de Litere și Teologie a Universității din Galați, ca dublă specializare sub denumirea generică de „Teologie-Litere”: mai întâi programul de studiu „Teologie Ortodoxă - Limbă și Literatură Română”, iar din anul 2000 și cel de „Teologie Ortodoxă - Limbă și Literatură Engleză”. Începând cu 1 octombrie 2006, cele două specializări au intrat în lichidare, urmare a modificărilor survenite în structura Universității, impuse de implementarea sistemului „Bologna” și în învățământul universitar românesc. Din anul universitar următor, 2007-2008, a fost implementat un nou program de studiu, „Teologie Didactică”. Tot din 2007, specializările teologice s-au constituit într-un Departament Teologic, care a intrat în componența Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie.

Din anul universitar 2009-2010, în cadrul Departamentului Teologic al Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie funcționează specializarea pentru licență „Teologie Ortodoxă Asistență Socială”. Începând cu anul universitar 2015-2016 a fost înființat și programul de Masterat „Spiritualitate Ortodoxă și Asistență Socială”, care rulează până în prezent.

Programul de licență *Artă Sacră (A.S.)* a fost înființat în anul 2017, pe domeniul „Arte Vizuale” și funcționează în cadrul Departamentului de Teologie al Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie a Universității „Dunărea de Jos” din Galați, asigurând pregătirea în „ciclul I Bologna – studii de licență”, pentru candidați care au absolvit studii liceale și au obținut, prin examen, diplomă de bacalaureat.

2. Concordanța din misiunea și obiectivele programului de studii de licență *ARTĂ SACRĂ*, misiunea și obiectivele Universității „Dunărea de Jos” din Galați (U.D.J.G.) și misiunea și obiectivele Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie (F.I.F.T.)

2.1. Concordanța din misiunea și obiectivele programului de licență *ARTĂ SACRĂ* și misiunea și obiectivele Universității „Dunărea de Jos” din Galați (U.D.J.G.)

Misiunea și obiectivele programului de studii de licență *ARTĂ SACRĂ* sunt în deplină concordanță cu misiunea și obiectivele Universității „Dunărea de Jos” din Galați (U.D.J.G.), Misiunea programului *Artă Sacră* se fundamentează pe misiunea Universității (<https://www.ugal.ro/informatii/despre/misiune> - accesat la 8 ianuarie 2026, ora 14.52) care constă, între altele, în:

- „formare inițială și formare continuă la nivel universitar (...), în scopul dezvoltării personale, al inserției profesionale a individului și a satisfacerii nevoii de competență a mediului socio-economic”;
- „cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, prin creație individuală și colectivă, în domeniul științelor (...) al artelor, al literelor, al științelor umaniste (...) precum și valorificarea și diseminarea rezultatelor acestora”.

Ca „pol de creație științifică și tehnologică” și „centru cultural și civic menit să contribuie la formarea și difuzarea valorilor culturale, la promovarea pluralismului opțiunilor și la dezvoltarea culturii politice și civice”, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, care are și „misiunea de promovare a valorilor culturii naționale și universale”, oferă tuturor membrilor comunității - inclusiv studenților care parcurg programul de studii de licență *Artă Sacră* - condițiile necesare pentru „valorificarea aptitudinilor personale prin învățământ, cercetare științifică și activități socio-culturale”.

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați își îndeplinește misiunea propusă prin realizarea unor obiective care vizează și domeniul științific „Arte Vizuale”, pe care rulează programul de studii de licență „Artă Sacră”, dintre acestea aspectele referențiale fiind:

- a) „asigurarea calității activității didactice la nivelul standardelor naționale și internaționale”;
- b) „formarea de specialiști cu pregătire superioară pentru învățământ, știință și cultură, sănătate, activități tehnice, economice, juridice, sociale, potrivit programelor de studiu aflate în structura Universității, standardelor educaționale și cerințelor societății”.

Astfel Universitatea „Dunărea de Jos” integrează în strategia sa de dezvoltare și programul de studii de licență „Artă Sacră”, urmărind atingerea obiectivelor specifice propuse de acesta, despre care se va detalia mai departe, în prezentul document.

2.2. Concordanța din misiunea și obiectivele programului de licență *ARTĂ SACRĂ* și misiunea și obiectivele Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie (F.I.F.T.)

Misiunea de bază a programului de studii de licență *Artă Sacră* derulat de Departamentul de Teologie se înscrie, de asemenea, în misiunea mai largă, asumată de Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie, care are două direcții esențiale:

- a. **didactică** - de a furniza „servicii educaționale (...) pentru formarea inițială și perfecționarea de specialiști în domeniile Istorie, Filosofie, Sociologie / Resurse Umane,

Relații Internaționale și Studii europene, Teologie Ortodoxă Asistență Socială, *Artă Sacră*” (conform <https://fift.ugal.ro/index.php/ro/despre-test/prezentare/misiune> - accesat la 8 ianuarie 2026, ora 14.47);

b. de cercetare - de a contribui la „dezvoltarea cercetării științifice în domeniile menționate” mai sus.

Prin misiunea și obiectivele sale, programul de licență *Artă Sacră* lărgeste și îmbogățește spectrul tematic al misiunii Departamentului de Teologie și, pe cale de consecință, al Misiunii Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie, concretizându-se:

- * în **plan artistic** - prin formarea de specialiști (artiști) în domeniul „Arte Vizuale”;
- * în **plan didactic** - prin formarea de profesori pentru învățământul preuniversitar, la disciplina *Desen* (pentru absolvenții care au urmat și modulul psihopedagogic, în cadrul D.P.P.D. – U.D.J.G. și optează pentru o carieră didactică);
- * în **plan eclesial** (răspunzând nevoilor reale și cerințelor actuale ale multor șantiere de pictură la biserici, din zona de Sud-Est a României și din Sudul Republicii Moldova) - prin crearea de artă eclesială (frescă, icoană, mozaic ș.a.) sau prin conservarea patrimoniului sacru și prin promovarea acestuia.

Ca obiectiv comun între programul de studiu *Artă Sacră* și obiectivele propuse de F.I.F.T. se află îmbunătățirea calității specialiștilor implicați în realizarea unor lucrări de pictură bisericească la cca 100 din cele peste 450 de locașuri de cult din cuprinsul Arhiepiscopiei Dunării de Jos, întrucât o bună parte dintre aceste biserici, mănăstiri sau capele au nevoie de lucrări de pictură din nou, ori de conservare / curățare a celei vechi.

De asemenea, având în vedere faptul că programele de studiu din cadrul F.I.F.T. fac parte deja din „Spațiul European de Învățământ Superior (*European Higher Education Area*)” și din „Spațiul European de Cercetare Științifică (*European Research Area*)”, iar oferta educațională a Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie este una „flexibilă, adaptată cerințelor pieței muncii și cerințelor mediului socio-economic din România și Uniunea Europeană”, trebuie luată în calcul și necesitatea păstrării specificului și identității naționale. Specificul cultural ca pecete a identității naționale se poate conserva prin cultură autentică, puternică, profilată prin unele programe de studiu precum cel de *Artă Sacră*, identitar atât în contextul european actual, cât și în cel global. Din acest motiv, gestionarea valorilor spirituale sacre devine o prioritate evidentă. Cum zona Dunării de Jos dispune de o bogată moștenire culturală, formarea unor specialiști care să fie preocupați de a face cunoscute la nivel național și internațional valorile patrimoniale locale și de a le conserva, dar și de a îmbogăți patrimoniul prin creații noi, devine parte importantă a misiunii programului de studii de licență *Artă Sacră*, comună și altor specializări din cadrul F.I.F.T.

Prin programul de licență *Artă Sacră* se urmărește, de asemenea, dezvoltarea personalității studenților prin buna lor formare științifică și practică, prin stimularea gândirii critice, prin dezvoltarea deprinderilor și competențelor și prin orientarea lor către auto-însușire, urmărind mereu „educarea frumosului și a simțului sacru și artistic”, așa cum se regăsește în documentul „*Misiunea (și obiectivele) F.I.F.T.*”.

3. Misiunea specifică a programului de licență ARTĂ SACRĂ

Misiunea specifică a acestui program de licență este legată de faptul că, la Dunărea de Jos, în prezent (2025-2026) sunt în desfășurare multe șantiere de pictură și restaurare, iar

patrimoniul local este extrem de bogat și prea de puțin pus în valoare. Dacă multe dintre obiectele de patrimoniu (documente eclesiale, icoană și carte veche, odoare liturgice ș.a.) sunt teaurizate de Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos - inițiativă și proiect ale Arhiepiscopiei Dunării de Jos - în fiecare localitate sau parohie, biserica din comunitate reprezintă un reper istoric, cultural și patrimonial-spiritual al ținutului. În concret, doar în județele Galați și Brăila peste 100 de biserici noi așteaptă vestmântul pictural sau îmbogățirea ritmică a inventarului iconografic mobil (prăznicare, icoane de catapeteasmă ș.a.). Acestora li se adaugă zecile de noi locașuri de cult care se construiesc din temelii sau se reorganizează în Sudul Basarabiei, zonă tangentă Dunării de Jos.

Misiunea specifică a programului de licență *Artă Sacră* din cadrul F.I.F.T. – U.D.J.G. este de a forma specialiști - artiști pentru acoperirea acestui generos câmp de activitate de factură artistică.

Prin programul de studii de licență *Artă Sacră* se împlinește un gol resimțit în deceniile anterioare în zona Dunării de Jos, la finalul studiilor absolvenții, datorită cunoștințelor, competențelor, deprinderilor și abilităților dobândite, fiind angajați pe piața muncii, iar unii putând continua activitatea de cercetare.

Pentru împlinirea acestei misiuni, Departamentul de Teologie, Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie și Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați dispun de marea majoritate dintre cadrele didactice necesare procesului didactic, oferă spații universitare propice atât pentru cursuri și seminarii de calitate, cât și pentru lucrările practice specifice, și au un bazin geografic larg de absorbție a absolvenților de liceu.

II. OBIECTIVELE PROGRAMULUI DE LICENȚĂ ARTĂ SACRĂ

1. Obiective generale.

Pentru a-și îndeplini misiunea propusă, programul de studii de licență *Artă Sacră* urmărește o serie de obiective generale, normative pentru exigențele actuale ale domeniului „Arte Vizuale”, pe care acesta este acreditat, după cum urmează:

- creșterea continuă a calității activității educaționale și a programelor de practică de atelier, prin dezvoltarea unei culturi a calității (la nivelul cadrelor didactice ale Departamentului de Teologie și ale Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie / Facultății de Arte din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați, care predau la acest program de studii) și prin implicarea studenților în asigurarea calității;
- abordarea unei politici continue și adecvate de evaluare a performanțelor profesionale ale personalului academic și administrativ din cadrul Departamentului și Facultății;
- adaptarea continuă a structurii programului de studii pentru a răspunde provocărilor și cerințelor contextului cultural actual, sporind astfel șansele de angajare ale absolvenților;
- asigurarea unor spații de studiu și de practică adecvate, stimulante pentru studenți, care să-i motiveze să participe la cursuri și să realizeze cu succes proiecte de lucrări practice.

2. Obiective specifice.

Din obiectivele generale, de domeniu, enumerate mai sus decurg mai multe obiective specifice sau particulare ale specializării *Artă Sacră*, și anume:

- educarea frumosului și a simțului artistic;
- cunoașterea artiștilor, curentelor și stilurilor culturale și a operelor fundamentale ale artei universale și ale artei românești, cu urmărirea „firului roșu” al artei sacre, de-a lungul istoriei și culturii umanității;
- cultivarea respectului pentru tradiția artistică românească, eclesială, de factură bizantină și cu unele influențe slave în zona Dunării de Jos (Sudul Moldovei și al Basarabiei, Nordul Dobrogei);
- cultivarea abilităților necesare artistului care creează opere de artă, în special din categoria „artă sacră” (tablouri cu teme religioase, icoană pe lemn și sticlă, frescă).

3. Urmărirea realizării obiectivelor generale și specifice, prin armonizarea programului didactic cu cel de cercetare științifică

Actul didactic și cercetarea științifică sunt două realități universitare care, și în cazul specializării *Artă Sacră* concură în mod fericit pentru susținerea atingerii obiectivelor propuse de acest program.

a. Programul didactic, resursele umane folosite și încadrarea specializării în sistemul național de învățământ superior:

Misiunea programului de studiu *Artă Sacră* este să ofere educație și formare profesională la un înalt standard de calitate, într-un climat intern stimulativ intelectual și artistic, atât pentru studenți, cât și pentru corpul profesoral.

„Planul de învățământ” al programului *Artă Sacră*, revizuit în perioada aprilie – august 2025 (care rulează începând cu anul universitar 2025-2026) corespunde misiunii și obiectivelor proprii ciclului de studii universitare de licență; el este structurat pe trei ani de studii/șase semestre, având 180 de credite. Acest „Plan de învățământ” prevede studierea unor discipline care se completează armonice:

Din domeniul <i>Arte Vizuale</i>	Din domeniul <i>Teologie</i>
Anul 1: Istoria artei universale și românești (F); Studiul culorii (F); Studiul desenului (F); Anatomie artistică (S); Iconografie (S); Ilustrație de carte și arta tiparului (S). Anul 2: Istoria artei universale și românești (F); Studiul culorii (F); Studiul desenului (F); Studiul compoziției (F); Iconografie (S); Artă creștină. Tehnici și stiluri (S); Studiul materialelor pentru pictură (S); Practică de specialitate;	Anul 1: Studii Biblice (Studiul Noului Testament) (F); Studii Biblice (Studiul Vechiului Testament) (F); Istoria Bisericească Universală (F); Istoria Bisericii Ortodoxe Române (F). Anul 2: Teologie Dogmatică (F); Istoria și spiritualitatea Bizanțului (F); Morală creștină (F); Iconologie (F); Aghiografie (S).

Introducere în conservarea operei de artă (S).	
Anul 3: Studiul compoziției (F); Management cultural și curatorial (F); Practică de specialitate; Elaborarea lucrării de licență; Tehnicile picturii murale (S); Structura materială a bunurilor de patrimoniu (S); Noțiuni de restaurare a operei de artă (S); Estetica artelor vizuale (S).	Anul 3: Erminie bizantină (F); Spiritualitate Ortodoxă (S); Liturgică generală și artă creștină (S); Artă creștină contemporană (S).

Se urmărește astfel asigurarea unei pregătiri de specialitate consolidate pe temeiul filonului spiritualității (artei, în special) creștine ortodoxe, astfel încât viitorul absolvent să fie nu doar un bun specialist, ci și un iubitor de artă bun creștin, dedicat misiunii sale.

Personalul didactic al specializării *Artă Sacră* cooptează cadre didactice universitare ale Departamentului de Teologie și Departamentului de Istorie, Filosofie și Sociologie ale Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie și, pentru discipline de specialitate, de la Facultățile de a) Arte, b) Știință și Mediu, c) Litere, din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați.

Începând cu anul universitar 2025-2026, la recomandarea comisiei ARACIS care a evaluat și acreditat (cu monitorizare la un an) programul de *Artă Sacră* din cadrul U.D.J.G. (5-7 februarie 2025), pentru sporirea calității actului didactic au fost cooptați și specialiști din cadrul Universităților din București, Iași și Craiova.

Astfel, corpul profesoral care activează la acest program de studiu, alcătuit din cadre didactice cu calificări adecvate și fortificat prin colaborări interuniversitare, poate îmbina armonios competența științifică cu metodologia didactică. Titularii de discipline posedă titluri științifice de doctor, cu rezultate bune în cercetarea științifică, fiind autori de volume și studii de specialitate.

b. Cercetarea științifică.

Aceasta este la fel de importantă, ea fiind o preocupare constantă și consecventă a cadrelor didactice și a studenților, care sunt antrenați în procesul didactic și de cercetare, în programul de licență *Artă Sacră*. Astfel, întreaga activitate este orientată către obținerea de rezultate cât mai vizibile și mai trainice, atât pentru corpul profesoral al Facultății, cât și pentru studenții angajați în procesul de formare. Deprinderea de competențe „teoretice” de cercetare, din partea studenților, este corelată cu aplicarea acestora:

- în cadrul practicii la atelierele universitare de pictură, unde se desfășoară programul de practică prevăzut în „Planul de învățământ”;

- în cadrul practicii la atelierele și laboratoarele de conservare - restaurare ale Muzeului Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos, unde prin parteneriatul încheiat au acces continuu și unde suplimentează activitatea practică prin participarea la diverse proiecte zonale;

- în cadrul practicii pe șantiere de pictură, unde mulți dintre studenți activează, punând în aplicare informațiile dobândite la cursuri și seminarii și abilitățile exersate în atelierele și cabinetele sus-menționate.

Activitatea de cercetare științifică capătă o pondere semnificativă ca urmare a implicării studenților în:

- organizarea, prin Centrul de Cercetare Teologică Ortodoxă și Interdisciplinară „Sfinții Trei Ierarhi” al Departamentului de Teologie, a unor mese rotunde, cercuri studențești și simpozioane științifice, zonale, regionale și a unora chiar cu deschidere națională;
- realizarea unor expoziții locale și regionale;
- participarea la expoziții naționale.

4. Competențele absolvenților, ca obiective urmărite de programul de studiu ARTĂ SACRĂ:

Conform COR 2025 și având în vedere corespondența ISCO 08 privind codul 2651 – „Specialiști în Arte Vizuale”, în cadrul programului de licență **Artă Sacră** studenții dezvoltă următoarele competențe ESCO, preluate de pe <https://www.anc.edu.ro/competente/> (accesat la 12 august 2025, ora 15.15):

a. profesionale:

- contextualizează activitatea artistică;
- elaborează cadrul de cercetare artistică;
- concepe elemente vizuale;
- creează schițe;
- adună materiale de referință pentru opera de artă;
- stabilește compoziția imaginii;
- adaptează conceptul artistic la locație;
- utilizează material artistic pentru desen;
- utilizează tehnici de potrivire a culorilor;
- utilizează tehnici de pictură;
- respectă planul de lucru;
- studiază tehnici artistice.

b. transversale:

- se exprimă într-un mod creativ;
- este atent la detalii;
- apreciază diversitatea expresiilor culturale și artistice.

5. Profilul studentului la programul de studii ARTĂ SACRĂ, în funcție de obiectivele stabilite ale programului:

Studentii care au ales să urmeze programul de studii **Artă Sacră** sunt interesați sau (unii) chiar lucrează în echipe de pictori sau sunt angajați în instituții de cultură (muzee, centre culturale, asociații culturale) de stat sau private, iar alții activează în învățământ.

Acest program de studiu se recomandă de la sine în mod deosebit celor care se simt motivați de perspectiva unei cariere în:

- a) domeniul Artelor Vizuale (cu activitate posibilă în ateliere de artă, saloane, expoziții, domeniul curatorial, domeniul criticii de artă);
- b) subdomeniul Artei Sacre (cu activitate posibilă în ateliere de pictură bisericească sau în echipe de zugrăvi sau iconari care activează pe șantieri de pictură de biserici);
- c) domeniul învățământului și educației (cu activitate posibilă în grădinițe, școli generale, licee, inspectorate școlare, ONG-uri, fundații artistice și instituții culturale diverse).

6. Perspectivile ocupaționale ale absolvenților, ca obiectiv al programului de studiu ARTĂ SACRĂ:

Conform Registrului de Clasificare a Ocupațiilor din România (C.O.R) și având în vedere competențele profesionale aferente altor grupe de bază din ESCO, absolvenții specializării **Artă Sacră** au posibilitatea să lucreze în una sau mai multe dintre următoarele specializări recunoscute:

- a) Artist plastic – 265102;
- b) Pictor – 265106.

7. Obiectivul modernizării și dezvoltării bazei materiale:

Atelierele și laboratoarele de restaurare ale Muzeului Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos, cât și atelierul de pictură „Panselinos” sunt susținute de Arhiepiscopia Dunării de Jos (A.D.J.).

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați (U.D.J.G.) asigură spațiul pentru atelierul de practică de specialitate „Andrei Rubliov”, cât și o bună parte din materialele necesare practicii. În octombrie 2025, prin decizia Rectorului U.D.J.G., programului de studii *Artă Sacră* i s-a acordat sala AS013, din incinta Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie, ca spațiu special de atelier.

Programele de practică și profesionalizare a studenților sunt susținute de cele două mari instituții patronatoare (Universitatea și Arhiepiscopia) și de diverși terți și se află într-un permanent proces de modernizare, prin dotări continue și modernizări tehnice, instrumentale și

de metodă de lucru. Aceste aspecte, importante, oferă studenților posibilitatea racordării la noutățile din domeniul pentru care se pregătesc.

8. Alte obiective ale programului de licență *ARTĂ SACRĂ*:

Programul de licență **Artă Sacră** are și următoarele obiective, cu un caracter continuu:

- îmbunătățirea continuă a dotării bibliotecilor (U.D.J.G. și A.D.J.), cu titluri de specialitate, prin atragerea de fonduri din sponsorizări și prin alte forme de colaborare (donații de carte);
- realizarea de noi parteneriate cu instituții de cultură din zonă și din țară, pentru realizarea unui viu și rodnic schimb de experiență în lucrarea artistică, la standarde actuale, dar pe baze tradiționale bine conservate și utilizate de Biserica Ortodoxă – în special;
- realizarea unor schimburi de experiență pe coordonata științifică, cu Centre de cercetare din Universitatea „Dunărea de Jos”, din alte Universități din țară, care au preocupări speciale sau tangente cu domeniul artistic, în scopul optimizării metodelor de cercetare, al fluidizării / valorificării continui a rezultatelor cercetării proprii și al sporirii vizibilității în câmpul științific și practic, totodată.

9. Obiectivul final al programului de licență *ARTĂ SACRĂ*.

Obiectivul final al programului de studii **Artă Sacră** vizează formarea unor absolvenți cu un nivel de calificare adecvat, care să le confere valoare profesională reală, pentru domeniul în care vor activa și să le permită acestora o inserție rapidă pe piața forței de muncă.

Pr. prof. dr. habil. Lucian Vasile Petroaia,
directorul Departamentului de Teologie

Lector univ. dr. Ionuț Mitrofan,
responsabilul programului de licență *Artă Sacră*

